

Dato: 20.05.2019 Arkivkode: Bilag nr: Arkivsak ID: J.post ID:
20.05.2019 19/10161 19/105112
Saksbehandler: Anne Kristine Feltman
Saksansvarlig: Stein Erik Skilhagen

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Ungdomsrådet	27.05.2019	036/19
Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur	06.06.2019	047/19
Formannskapet	12.06.2019	121/19
Kommunestyret	19.06.2019	101/19

Klimaklok: Plast i Bærum

Formannskapet-12.06.2019- 121/19

Innstilling:

Rådmannens redegjørelse om kommunens innsats for å redusere bruken og begrense spredningen av plast tas, til orientering.

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-06.06.2019- 047/19

Innstilling:

Rådmannens redegjørelse om kommunens innsats for å redusere bruken og begrense spredningen av plast tas, til orientering.

Ungdomsrådet-27.05.2019- 036/19

Vedtak:

Rådmannens redegjørelse om kommunens innsats for å redusere bruken og begrense spredningen av plast tas, til orientering.

Ungdomsrådet-27.05.2019-036/19

Vedtak:

Rådmannens redegjørelse om kommunens innsats for å redusere bruken og begrense spredningen av plast tas, til orientering.

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-06.06.2019-047/19

Innstilling:

Rådmannens redegjørelse om kommunens innsats for å redusere bruken og begrense spredningen av plast tas, til orientering.

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådmannens redegjørelse om kommunens innsats for å redusere bruken og begrense spredningen av plast tas, til orientering.

SAKEN I KORTE TREKK

Rådmannen legger i saken frem en oversikt over igangsatte og planlagte innsatser for å redusere bruken av plast og begrense spredning av plast, både i Bærumsamfunnet som helhet og innenfor kommunens egen virksomhet. Saken følger opp både vedtatt Klimastrategi 2030 og interpellasjon om plast fra representanten Nikki Schei (MDG) i kommunestyret 20.06.2018.

Bærums Klimastrategi 2030 har som målsetting at kommunen som virksomhet, i 2020, har redusert eget forbruk og økt innkjøp av miljø- og klimatilpassede produkter og tjenester.

EU vedtok i 2018 en egen plaststrategi, som blant annet skal bidra til å gjøre resirkulering av plast mer økonomisk lønnsomt, begrense plastavfall og redusere marin forurensning. EU-parlamentet vedtok i mars 2019 nye regler for engangsplast, som forventes å gjelde fra 2021.

Regjeringen har varslet forbud mot engangsartikler av plast i løpet av 2020 og gitt Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide forslag til en nasjonal forskrift.

Tidligere behandling

Kommunestyret vedtok 20.06.2018 at interpellasjonen fra representanten Nikki Schei (MDG) oversendes formannskapet i henhold til reglement for kommunestyret § 10. Formannskapet vedtok 28.08.2018 (saksnummer 146/18) at saken oversendes rådmannen for oppfølging.

Redegjørelse og vurdering

Bærum kommune gjennomfører en rekke tiltak for å redusere bruken av plast og begrense plast på avveie (forurensning):

- **Ryddeaksjoner:** Kommunen sikrer markedsføring og gjennomføring av ryddeaksjoner, inkludert strandryddedag, og sørger for mottak av avfall fra ryddeaksjoner (Isi).

Kommunen gir hvert år tilskudd til idrettslag og andre foreninger for plukking av søppel. Dette er et av flere tiltak i handlingsplanen til Klimastrategi 2030.

- **Avfallsbeholdere:** Kommunen har ansvar for å at det er tilstrekkelig med avfallsdunker i offentlige rom.
- **Arrangementer og festivaler:** Ved arrangementer og festivaler setter kommunen krav til arrangøren at det er tilstrekkelig med avfallsbeholdere på arrangementet.
- **Sandvika Byfest:** Ved gjennomføring av byfesten har det vært oppfordret til å unngå bruk av engangsplast. Alternativer til plastprodukter som hvetekliprodukter har vært testet ut. Ved gjennomføring av Sandvika Byfest i 2019 skal avfallet kildesorteres i fire fraksjoner; restavfall, mat, plast og papir. Franzefoss vil her være en viktig bidragsyter.

- **Kadetten:** Kadetten har egen miljøansvarlig og egne krav i kontraktene med aktører hvor det fremheves at arrangementet ønsker å fase ut engangsbruk av plast og isopor. Arrangøren oppfordrer leietakere til kun å benytte seg av biologisk nedbrytbar emballasje, tallerkener, bestikk, kopper og lignende. Under årets arrangement vil glass basert på mais tas i bruk (kan komposteres, sorteres som matavfall).
- **Klimakloke og miljøvennlige arrangementer:** Bærum kommune har søkt Klimasats-midler for å utvikle kravspesifikasjoner for gjennomføring av klimakloke og miljøvennlige arrangementer. Samarbeid med Kadetten og Sandvika Byfest vil inngå i dette arbeidet. Kravspesifikasjonene kan omfatte krav som vil begrense bruken av plast og reduserer forsøpling av plast. Tiltaket inngår i handlingsplanen til Klimastrategi 2030.
 - **Plastflasker:** For å redusere kjøp av flaskevann og bruken av plastflasker vil det gjennomføres en pilot der en smart drikkevannsfontene (med sensor av typen [Sildr](#)) vil bli utplassert på Storøya i løpet av sommeren 2019.

Innsatser innen kommunens egen virksomhet

Klimastrategien vektlegger at kommunen som virksomhet går foran og feier for egen dør og viser hvilke grep kommunen kan ta i miljø- og klimaarbeidet.

- **Innkjøp og retningslinjer i egen virksomhet:** Kommunen stiller en rekke miljø- og klimakrav gjennom sine anskaffelser og ønsker å utvide handlingsrommet kommunen har som innkjøper.
 - **Retningslinjer for utfasing av engangsplast** i kommunens egen virksomhet er vedtatt. Iverksetting er ventet i løpet av høsten 2019. Engangsartikler som glass, kopper, bestikk, sugerør, spisepinner og fat/asjetter skal i størst mulig grad erstattes med artikler som kan brukes flere ganger. Engangsprodukter av plast skal ikke kjøpes inn, men erstattes med produkter som er miljømerket med Svanemerket, EU Ecolabel eller tilsvarende, eller produkter som er laget av fornybare materialer (mais, bambus, palmeblader osv).
 - **Gummigranulat kunstgressbaner:** Kommunen har egne retningslinjer for idrettslagene for å hindre spredning av gummigranulat på kunstgressbaner. Tiltaket inngår i handlingsplanen til Klimastrategi 2030.

Bærum kommune er med i et forskningsprosjekt, KG2021 (samarbeid SIAT, NTNU, Akershus fylkeskommune mm) der en viktig oppgave er å følge utviklingen i Europa med et mulig EU direktiv og forbud mot bruk av gummigranulater.

Idrettslag i Bærum som bygger baner uten gummigranulat får en økonomisk kompensasjon. Kommunale idrettsanlegg bygges uten granulat.

- **Gummigranulat lekeplasser:** Kommunens lekeplasser bruker stort sett sand som fallunderlag, noen har fast gummibelegg. Ingen av de kommunale lekeplassene har gummigranulat.

Intern prosess og ekstern medvirkning

Klimaklok-sekretariatet har i samarbeid med ressurser fra natur og idrett, renovasjon, anskaffelse, plan og kultur kartlagt en rekke aktiviteter som pågår for å redusere spredning av plast og begrense

plastbruken i Bærum.

DEL 2 – MER OM SAKEN:

Nasjonalt og europeisk

- EU vedtok i 2018 en egen plaststrategi som blant annet skal bidra til å gjøre resirkulering av plast mer økonomisk lønnsomt, redusere plastavfall og redusere marin forurensning.
- Som en del av arbeidet med plaststrategien vedtok EU parlamentet i mars 2019 nye regler for engangsplast. Målet er å redusere marint avfall fra de 10 mest brukte engangs plast-produktene, i tillegg vil de forby enkelte typer fiskeutstyr. Forbudet trer i kraft to år etter godkjenning av vedtaket, det vil sannsynligvis si i 2021.

Forbudet gjelder engangsprodukter hvor det finnes gode alternativer til i markedet. Det kan være plastbestikk, plasttallerkener, plastkopper, sugerør og bomullspinner av plast.

Direktivet vil også innebære et utvidet produsentansvar, målsettinger om separat innsamling av plastflasker (panteordning), krav om material-gjenvunnet plast i plastflasker, merking av produkter og holdningsskapende arbeid.

- Som følge av arbeidet som pågår i EU har regjeringen gitt Miljødirektoratet i oppdrag å finne ut hvilke virkemidler som bør tas i bruk for å redusere miljøkonsekvenser av engangsartikler av plast, først og fremst forbrukerprodukter. Utredningen, som gjennomføres på oppdrag fra klima- og miljødepartementet hadde frist 30. april 2019. Departementet har i tillegg tatt initiativ overfor næringslivet for å se på mulighetene for et mer forpliktende samarbeid for å redusere den unødvendige bruken av engangsartikler.
- Flere kommuner har utarbeidet egne handlingsplaner knyttet til plast.

Planlagt revidering av Bærums Klimastrategi 2030

I kommunens Klimastrategi 2030 er ressursbruk et av innsatsområdene, med fokus på å redusere forbruk og å sikre miljø- og klimavennlige innkjøp. Arbeidet med å revidere klimastrategien og handlingsplanen skal sikre nye tiltak og skjerpede målsettinger for å møte ambisjonene i klimaarbeidet. Dette innebærer blant annet økt innsats for å redusere Bærums eget klimafotavtrykk (direkte og indirekte klimagassutslipp). Tiltak for å redusere plastforbruk, hindre spredning av mikroplast og tiltak for å ta i bruk plast av fornybare råvarer (bioplast) vil da være sentrale temaer. Dette arbeidet starter opp i 2019.

Arbeid som pågår i andre kommuner, EU og nasjonalt vil være viktige bidrag inn i arbeidet med å revidere handlingsplanen til Klimastrategi 2030.

Behandlingen i møtet 12.06.2019 Formannskapet

Votering:

Innstillingen fra Hovedutvalg miljø, idrett og kultur ble enstemmig vedtatt.

Formannskapet-12.06.2019- 121/19:

Innstilling:

Rådmannens redegjørelse om kommunens innsats for å redusere bruken og begrense spredningen av plast tas, til orientering.

Behandlingen i møtet 06.06.2019 Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur

Forslag fremmet av Signe Bakke Sølberg Johannessen, MDG

Bærum kommune innfører kildesortering av plast i det offentlige rom, med knutepunktene som første prioritet

Votering:

Rådmannens forslag ble enstemmig oversendt.
Johannessens forslag ble enstemmig oversendt Rådmannen.

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-06.06.2019- 047/19:

Innstilling:

Rådmannens redegjørelse om kommunens innsats for å redusere bruken og begrense spredningen av plast tas, til orientering.

Behandlingen i møtet 27.05.2019 Ungdomsrådet

Votering:

Rådmannens forslag ble enstemmig tatt til orientering.

Ungdomsrådet-27.05.2019- 036/19:

Vedtak:

Rådmannens redegjørelse om kommunens innsats for å redusere bruken og begrense spredningen av plast tas, til orientering.